

**OGÓLNOPOLSKIE
POROZUMIENIE
ZWIĄZKÓW
ZAWODOWYCH**

NIP: 526-025-13-39

Regon: 001133016

KRS: 0000033976

OPZZ/POI/M5/2022

Warszawa, 8 marca 2022 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS 175.176.2022

Data wpływu 14.03.2022

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.51.10.2022

Data wpływu 14.03.2022

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu RP

Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 lutego 2022 r. (SPS-WP.020.51.3.2022) przy którym przekazano, z prośbą o wyrażenie opinii, projekt ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (druk 2022), przekazuję poniżej uwagi Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych do przedmiotowego projektu regulacji prawnej.

Uwagi ogólne

OPZZ zauważa, że podczas procedowania projektu ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 została złamana zasada partnerstwa. Proces tworzenia dokumentu i jego konsultacji nie spełnił podstawowych kryteriów prowadzenia dialogu z partnerami społecznymi. W szczególności, zaprzeczeniem dobrych praktyk dotyczących włączenia społecznego w proces stanowienia prawa były:

- 1) sposób tworzenia założeń ustawy – brak włączenia partnerów społecznych w proces tworzenia założeń najważniejszego, fundamentalnego dokumentu ustanawiającego reguły funkcjonowania całej perspektywy finansowej w Polsce;
- 2) sposób prowadzenia konsultacji społecznych, w tym w szczególności brak zaproszenia reprezentatywnych partnerów społecznych, którzy powinni być włączeni w proces konsultowania projektu ustawy oraz zbyt krótki termin prowadzenia konsultacji;

- 3) sposób przeprowadzenia wysłuchania publicznego – jego organizacja (wyznaczenie krótkiego terminu, brak komunikacji na temat wysłuchania, sposób prowadzenia spotkania) jak i brak uwzględnienia/odniesienia się do zgłoszonych uwag;
- 4) sposób prowadzenia dialogu – brak koordynacji procesu konsultacji (szczególnie w ostatniej rundzie zgłaszania uwag), brak odniesienia do niektórych uwag, przerwanie komunikacji.

Wszystkie ww. problemy poważnie naruszają zasady dialogu społecznego i nie powinny mieć miejsca. Liczymy, że w przyszłości nie powtórzą się błędy w procesie prac nad założeniami do nowej perspektywy finansowej. Liczymy także na szeroką debatę w komisjach sejmowych na wzór wysłuchania publicznego.

Uwagi szczegółowe

- 1) Wątpliwości budzi struktura projektu ustawy. Na 146 stron dokumentu 82 zajmują zmiany w przepisach obowiązujących. W ten sposób zmienia się m.in. mechanizmy dotyczące Krajowego Planu Odbudowy, czy pobrewitowej rezerwy dostosowawczej.

Należy zmienić strukturę ustawy, w tym najistotniejsze zapisy wprowadzać poprzez artykuły i paragrafy zawarte w samej ustawie, a nie poprzez zmiany w innych aktach prawnych. Propozycja rozbicia mechanizmów wdrożeniowych na szereg aktów prawnych, już na poziomie najważniejszego dokumentu ustanawiającego zasady funkcjonowania środków pomocowych, powodować będzie zwiększenie chaosu i skomplikowania wprowadzania aktualizacji.

- 2) *Art. 14.1. Instytucja zarządzająca krajowym programem albo regionalnym programem jest obowiązana powołać, spośród swoich pracowników, Rzecznika Funduszy Europejskich, zwanego dalej „Rzecznikiem”. 2. Rzecznika może powołać, spośród swoich pracowników, także instytucja uczestnicząca w realizacji programów, inna niż instytucja zarządzająca.*

Zauważamy, że w projekcie ustawy występuje konflikt interesów. Rzecznik nie może podlegać instytucji, której działania powinien monitorować. Jednocześnie należy wzmocnić tę instytucję w celu zwiększenia skuteczności i zasięgu realizowanych działań. Będzie to szczególnie istotne w pierwszej fazie wdrażania.

Do ww. artykułu proponujemy szereg zmian:

- a) zmiana sposobu wybierania Rzecznika - jako podstawowy sposób wyboru powinien być ustanowiony otwarty nabór, a sam Rzecznik powinien być traktowany jako instytucja, a nie oddelegowana osoba. Dlatego też w ustawie należy określić parametry zadań, wprowadzić plan audytów i ewaluacji działań Rzecznika oraz ustanowić odpowiedni budżet na realizację powierzonych mu zadań;

- b) w nawiązaniu do powyższego należy ustanowić ramy czasowe reakcji Rzecznika na zgłaszane sprawy, po to aby np. beneficjenci mogli przewidywać swoje działania w oparciu o interwencje Rzecznika;
 - c) rozszerzenie katalogu zadań Rzecznika. Proponujemy dodanie w ust. 3 art. 14 kolejnych pkt: 7) *stała współpraca z członkami komitetu monitorującego w zakresie dotyczącym wdrażania programu* 8) *opracowywania raportów dot. zmian/ewolucji/uproszczeń w systemie dystrybucji środków*;
 - d) funkcja Rzecznika powinna obejmować wszystkie zewnętrzne źródła pomocowe (w tym KPO i pomoc pobrewitową);
 - e) propozycja modyfikacji treści art. 14 ust. 7 ustawy wdrożeniowej w następujący sposób: *Rzecznik sporządza, w terminie do dnia 31 marca, roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok i przedkłada go instytucji, w ramach której został powołany. Rzecznik prezentuje również raport na najbliższym posiedzeniu Komitetu Monitorującego. Właściwa instytucja zamieszcza raport roczny na swojej stronie internetowej.*
- 3) *Art. 24g. 1. Fundusz Rozwoju Regionalnego, zwany dalej „Funduszem”, jest państwowym funduszem celowym, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. 2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. 3. Środki Funduszu przeznacza się na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie organizacji lub promocji inicjatyw służących promowaniu społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego rozwoju kraju, rozwoju społeczności lokalnych lub wzmocnieniu społeczeństwa.*

W OSR powinno pojawić się szersze uzasadnienie powołania tego typu funduszu. Jednocześnie brak jest w jego ramach działań na rzecz wzmocnienia partnerów społecznych. Zasadne jest pytanie, czym rozwiązanie to różni się od pomocy technicznej i dlaczego nie przewiduje się zaangażowania partnerów społecznych jako podmiotów odpowiedzialnych za dystrybucję środków i realizację zadań merytorycznych?

- 4) *Art. 24i. 1. Powierzenie realizacji zadań, o których mowa w art. 24g ust. 3, jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych, odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert.*

Zapisy są nietransparentne i rodzą ryzyko obejścia ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

Z poważaniem

Wiceprzewodniczący OPZZ

Piotr Ostrowski